

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 164-2024
Datum : 23 oktober 2024
B&W datum : 5 november 2024
Beh. Ambtenaar : Jolanda van Eldik
Portefeuillehouder : H.J. Groters
Onderwerp : Evaluatie burgerparticipatie

Aanleiding:

Op 24 november 2020 stelde uw raad de [nota Burgerparticipatie](#) vast. Evaluatie van de nota werd geagendeerd voor 2022, waarna de werkwijze waar nodig en/of gewenst zou kunnen worden bijgesteld. De evaluatie is, om meerdere redenen (zie ook [RM 176-2023](#)), uiteindelijk doorgeschoven naar Q4 2024.

Inhoud mededeling:

Participatie was geen nieuw begrip voor onze medewerkers bij de vaststelling van de nota Burgerparticipatie. Bij diverse projecten werden inwoners en andere betrokkenen al geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken of mee te doen. Na de vaststelling van de nota is het belang van participatie onder medewerkers versterkt door:

- in collegevoorstellen het onderwerp 'participatie' naast 'communicatie' expliciet op te nemen;
- een praktische handleiding (een 'vertaling' van de nota) met voorbeelden te ontwikkelen, zodat participatie op alle niveaus van de participatieladder kan worden toegepast.

Volgens de nota dient bij grotere trajecten met aanzienlijke maatschappelijke impact een startnotitie met het voorgestelde participatieproces vooraf ter goedkeuring aan de raad te worden voorgelegd. Tot nu toe is deze procedure slechts sporadisch gevolgd; in plaats daarvan wordt bij grote projecten een startnotitie met alle uitgangspunten aan de raad voorgelegd.

Participatie binnen de Omgevingswet

Per januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd, waarin procesparticipatie een belangrijke rol speelt. Aanvankelijk werd verwacht dat deze participatieprocessen aanleiding zouden geven tot aanpassing van de nota Burgerparticipatie, maar dit is niet gebleken. De huidige werkwijze sluit goed aan bij de procesparticipatie van de Omgevingswet.

Initiatiefnemers worden gevraagd om betrokkenen vooraf bij hun (bouw)plan te betrekken. Voor hen hebben wij '[Eerste hulp bij participatie](#)' (inclusief een inspiratiegids), ontwikkeld.

Een terugblik op participatie in de afgelopen periode

Enkele projecten met een prominente rol voor participatie:

Bij de *reconstructie van het centrum van Dinxperlo* is een zeer uitgebreid participatietraject doorlopen. Er is een formele beslissingsbevoegd voor uw raad, maar betrokkenen zijn op voor hen relevante onderdelen meegenomen in het project. Het niveau op de participatieladder verschilt per deelonderwerp: van 'meningen en ideeën vragen' tot 'samenwerken'.

Bij *diverse woningbouwprojecten* is in een heel vroeg stadium inbreng van omwonenden en andere betrokkenen gevraagd. Vaak al in de fase voordat er een letter of tekening op papier stond. Alle

inbreng is zorgvuldig gewogen en waar mogelijk verwerkt in de plannen (of er is uitgelegd waarom een andere keuze is gemaakt).

Voor betrokkenen is het soms wennen, omdat er geen keuze tussen plan A en plan B wordt voorgelegd (zoals men gewend is), maar echt om hun input en ideeën voor de tekentafel wordt gevraagd.

Bij *de Slingepas* is de eerste stap gezet door externe partijen. De gemeente was 'slechts' toehoorder en adviseur. Na de vaststelling van het ambitieplan, is de verdere planvorming door de gemeente opgestart en wordt het plan verder uitgewerkt. In deze fase zijn wij de trekker, maar haken wij de overige partijen aan om mee te denken.

Recent is een *pilotproject* gestart om een tweetal buurten zelf na te laten denken over wat er in hun buurt nodig is om er prettig oud te kunnen wonen. De bewoners bepalen zelf waar ze het beschikbare budget aan uit willen geven.

Aandachtspunten:

- Er is basiskennis van participatiemogelijkheden beschikbaar binnen de organisatie, maar verdiepende training voor projectleiders is wenselijk.
- Team communicatie neemt deel aan regionaal overleg 'participatie' om te delen met en te leren van andere gemeenten.
- Goede en tijdige terugkoppeling van gemaakte keuzes is essentieel, net als effectief verwachtingsmanagement. Niet iedereen kan volledig worden bediend, en we moeten ontevredenheid over trajecten voorkomen.

Conclusie

Aanpassing van de nota Burgerparticipatie is niet nodig. Het beleid en de praktische handleiding voor intern gebruik, sluiten aan bij de dagelijkse praktijk. De inspiratiegids en 'Eerste hulp bij participatie' zijn relatief kort in gebruik, maar lijken eveneens aan te sluiten bij de behoefte.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd: -